Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει και αποφασίζει:

1) Το Βασίλειο του Βελγίου, εισπράττοντας αποθήκευτρα κατά την προσκόμιση εμπορευμάτων, τα οποία εισάγονται στο Βέλγιο και προέρχονται από κράτος μέλος ή που κυκλοφορούν ελεύθερα, σε ειδική αποθήκη για τη μόνη συμπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 9 και 12 της συνθήκης.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Mertens de Wilmars Pescatore Everling

Mackenzie Stuart Due Bahlmann Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Μαΐου 1983.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ G. FEDERICO MANCINI ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

1. Οι υποθέσεις, στις οποίες αναφέρονται οι παρούσες προτάσεις προέρχονται από δύο προσφυγές τις οποίες άσκησε η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ κατά του Βασιλείου του Βελγίου (υπόθεση 132/82) και του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου (υπό-

1 — Μετάφραση από τα ιταλικά.

θεση 133/82). Κατά την προσφεύγουσα, τα κράτη κατά των οποίων στρέφονται οι προσφυγές παρέβησαν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τα άρθρα 9 και 12 της συνθήκης. Η παράβαση αυτή συνίσταται στην είσπραξη «τελών» όταν τα εμπορεύματα που προέρχονται από κράτος μέλος ή που κυκλοφορούν ελεύθερα προσκομίζονται σε ειδικό χώρο δημόσιας αποθήκης.

Σημειώνω αμέσως ότι επειδή το Λουξεμβούργο έχει αναπαράγει τις βελγικές διατάξεις, η νομοθεσία των δύο κρατών είναι ουσιαστικά η ίδια. Ίδιοι επίσης είναι οι λόγοι των προσφυγών και οι ισχυρισμοί αντικρούσεως των δύο κυβερνήσεων έχουν παρόμοια διατύπωση. Αυτό μου επιτρέπει να εξετάσω τα αντιπαρατιθέμενα επιχειρήματα μέσα σε ένα πλαίσιο και με ενιαίο τρόπο.

2. Συνοψίζω τις διατάξεις τις οποίες υπαινίχθηκα. Η βελγική και η λουξεμβουργιανή νομοθεσία περί τελωνειακής εναποθέσεως και περί προσωρινής εναποθέσεως (αντίστοιχα ο νόμος της 20ής Φεβρουαρίου 1978 και το βασιλικό διάταγμα της 29ης Ιανουαρίου 1979, Moniteur belge 1978, σ. 3174 και 1979, σ. 2596· τα règlements ministériels της 21ης Απριλίου 1978 και της 29ης Ιανουαρίου 1979, Mémorial 1978, σ. 508 και 1979, σ. 1189), ορίζουν ότι «αποθήκευτρα» οφείλονται επί των εμπορευμάτων που παραδίδονται στους διαχειριστές των δημοσίων αποθηκών. Οι αποθήκες τίθενται γενικά στη διάθεση των εισαγωγέων από τους δήμους ή τις κοινότητες και από τους λιμενικούς οργανισμούς· αυτοί επίσης εισπράττουν τα αποθήκευτρα, ενώ το κράτος παρεμβαίνει για να καθορίζει το ανώτατό τους ποσό και για να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες καταβολής του. Ειδικότερα, τα άρθρα 25-28 του βελγικού νόμου ορίζουν αφενός μεν ότι τα αποθήκευτρα αυτά υπολογίζονται κατ' αποκοπή ανάλογα με το βάρος του εμπορεύματος και το είδος της διενεργούμενης εμπορικής πράξεως, αφετέρου δε, ότι τα αποθήκευτρα δεν υπερβαίνουν τα 5,50 φράγκα ανά δέμα ή ανά στατήρα αν το εμπόρευμα εκφορτώνεται εντός της αποθήκης· 3,50 φράγκα ανά δέμα ή ανά στατήρα αν το εμπόρευμα εναποτίθεται επί της αποβάθρας ή εντός του αυλόγυρου· 13 φράγκα ανά τόνο (με μέγιστο ποσό 130 φράγκα και ελάχιστο 58 φράγκα ανά σιδηροδρομικό όχημα, φορτηγό αυτοκίνητο ή ρυμουλκούμενο), αν με την άδεια των τελωνειακών αρχών δεν έχει διενεργηθεί εκφόρτωση.

Στις δημόσιες αποθήκες, επομένως, υπάρχουν ειδικοί χώροι όπου τα εισαγόμενα εμπορεύματα για τα οποία έχει γίνει συνοπτική διασάφηση στα σύνορα μπορούν να φυλαχθούν επί 15 ημέρες κατ' ανώτατο όριο αναμένοντας τη διασάφησή τους για έναν από τους προορισμούς — κατανάλωση, διαμετακόμιση, εισαγωγή υπό προσωρινή ατέλεια, αποστολή προς άλλη ειδική αποθήκη ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική αποθήκη, εικονική, εικονική για επανεξαγωγή — την οποία επιτρέπει το άρθρο 35 του βελγικού νόμου. Τό άρθρο 30 του βασιλικού διατάγματος της 29ης Ιανουαρίου 1979 ορίζει επιπλέον ότι τα αποθήκευτρα οφείλονται κατά τη στιγμή που το εμπόρευμα φθάνει στον ειδικό χώρο, είτε εκφορτώνεται είτε όχι, ενώ το άρθρο 34 του ίδιου διατάγματος ορίζει ότι ο εισαγωγέας υποχρεούται να τα κατάβαλει ακόμη και αν, κατά την προσκόμιση του εμπορεύματος, έχει απαλλαγεί από την εναποθήκευση ή αποποιείται τη διαμετακόμισή του.

3. Ορισμένα στοιχεία επί του ιστορικού των προσφυγών. Επειδή η Επιτροπή έκρινε ότι τα αποθήκευτρα που επιβάλλονται επί των εμπορευμάτων που προσκομίζονται στις ειδικές αποθήκες θεωρούνται φόροι ισοδύναμου αποτελέσματος με δασμούς και συνεπώς απαγορεύονται από τη συνθήκη, κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 169 και προειδοποίησε το μεν Βέλγιο με

έγγραφο της 2ας Αυγούστου 1978 το δε Λουξεμβούργο με έγγραφο της 16ης Φεβρουαρίου 1981. Οι δύο κυβερνήσεις απάντησαν ότι οι επιβαρύνσεις *de quibus* αντιστοιχούν απλώς σε επωφελή υπηρεσία που παρέχεται πράγματι ατομικά στους εισαγωγείς, αλλά η Επιτροπή δεν πείστηκε από τα επιχειρήματά τους. Κατόπιν αυτού διατύπωσε τις αιτιολογημένες γνώμες της 13ης Μαρτίου 1981 (Βέλγιο) και της 8ης Δεκεμβρίου του ιδίου έτους (Λουξεμβούργο). Απάντησε μόνον η βελγική κυβέρνηση και διατήρησε την άποψή της. Τότε η Επιτροπή απευθύνθηκε στο Δικαστήριό μας και άσκησε τις δύο προσφυγές της 23ης Απριλίου 1982.

4. Ως γνωστό, οι απαγορεύσεις στα τελωνειακά θέματα αποτελούν τους θεμέλιους λίθους του τίτλου I της συνθήκης ΕΟΚ: το άρθρο 9 το οποίο απαγορεύει τους εισαγωγικούς δασμούς και οιαδήποτε φορολογική επιβάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος στα προϊόντα καταγωγής κρατών μελών καθώς και στα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών που ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία επί του κοινοτικού εδάφους και το άθρο 12 το οποίο απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιβάλουν νέες ή να αυξάνουν τις χρηματικές επιβαρύνσεις του ίδιου είδους.

Η νομολογία του Δικαστηρίου έχει συμβάλει σοβαρά στη διευκρίνιση των δύο αυτών διατάξεων. Κατά πρώτο λόγο, έχει επιβεβαιώσει το θεμελιώδη χαρακτήρα τους στο σύστημα της συνθήκης και με την περίφημη απόφαση van Gend & Loos αναγνώρισε το άμεσο αποτέλεσμά τους. Έπειτα ερμήνευσε ολοένα και ευρύτερα την έννοια της φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδύναμου αποτελέσματος, πλουτίζοντάς την με πολυάριθμες ακριβείς αναφορές. Αντιπαρέρχομαι τις αρχικές αποφάσεις στις οποίες κυριαρχεί ακόμη το στοιχείο του αποτελέσματος που εισάγει διάκριση ή προστατευτισμό, με προφανείς περιορισμένες συνέπειες. Η αποφασιστική πρόοδος πραγματοποιήθηκε με την απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση 24/68 η οποία θεωρεί την έννοια αυτή ως «χρηματική επιβάρυνση, έστω ελάχιστη, η οποία επιβάλλεται μονομερώς, ανεξάρτητα από την ονομασία της και την τεχνική της, η οποία πλήττει τα εγχώρια ή αλλοδαπά εμπορεύματα για το λόγο ότι διέρχονται τα σύνορα ... έστω κι αν δεν εισπράττεται υπέρ του κράτους, και αν δεν ασκεί κανένα αποτέλεσμα που να εισάγει διάκριση ή προστατευτισμό και αν ακόμα το φορολογούμενο προϊόν δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με εγχώριο προϊόν» (αποφάσεις της 1. 7. 1969, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, υπόθεση 24/68, Racc. 1969, σ. 193, σκέψη 9 και, με παρόμοια διατύπωση, της 1. 7. 1969, οι συνεκδικασθείσες υποθέσεις 2 και 3/69, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders κατά Brachfeld και Chougol, Racc. 1969, σ. 211· της 26. 2. 1975, υπόθεση 63/74, Cadsky κατά Istituto nazionale per il commercio estero, Racc. 1975, σ. 281· της 25. 1. 1977, υπόθεση 46/76, Bauhuis κατά Κάτω Χωρών, Racc. 1977, σ. 5· της 8. 11. 1979, υπόθεση 251/78, Denkavit Futtermittel κατά υπουργείου τροφίμων, γεωργίας και δασών, Racc. 1979, σ. 3369).

Το Δικαστήριο, δηλαδή, θεώρησε ως κρίσιμο σημείο τα εμπόδια στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία απορρέουν από επιβαρύνσεις που επιβάλλονται κατά τη διέλευση των συνόρων· αυτό το έκανε αφενός μεν χωρίς να λάβει υπόψη τις αυξήσεις τιμών που μπορούν να προκαλέσουν, αφετέρου δε, παρέχοντας πολύ μειωμένη σημασία σε δεδομένα όπως ο χρόνος κατά τον οποίο εισπράττεται η εισφορά, το ποσόν της, οι λεπτομέρειες για την καταβολή της, ο οργανισμός που τα εισπράττει, ο προορισμός των εισπραττομένων ποσών

και ο σκοπός της επιβαρύνσεως. Το Δικαστήριο όμως, με τον τρόπο αυτό, δεν διεύρυνε την έννοια της επιβαρύνσεως ισοδύναμου αποτελέσματος πέρα από τα εύλογα όρια. Έτσι, δέχτηκε ότι δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των μέτρων που απαγορεύονται από τα άρθρα 9 και 12 οι επιβαρύνσεις οι οποίες: α) εμφανίζονται ότι αντιστοιχούν σε υπηρεσία που παρέχεται στον εισαγωγέα (βλέπε νομολογία που αναφέρεται στην παράγραφο 5)· β) πλήττουν με τον ίδιο τρόπο τα εισαγόμενα προϊόντα και τα ομοειδή ή παρόμοια εγχώρια προϊόντα· γ) ανήκουν σε γενικό σύστημα εσωτερικών εισφορών ελλείψει προϊόντων του είδους αυτού και εντός των ορίων που προβλέπονται από τη συνθήκη (βλέπε κυρίως τις αποφάσεις της 25ης Ιανουαρίου 1977, υπόθεση 46/76 που έχει αναφερθεί, και της 28ης Ιουνίου 1978, υπόθεση 70/77, Simmenthal κατά Amministrazione delle finanze, Racc. 1978, σ. 1453).

Είναι όμως σαφές ότι τα αποθήκευτρα που εισπράττονται στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο βαρύνουν μόνο τα εισαγόμενα προϊόντα και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες που απαριθμούνται *υπό* β) και γ). Απομένει επομένως να αποδειχθεί αν μπορούν να θεωρηθούν ότι αντιστοιχούν σε υπηρεσία ατομική και πράγματι επωφελή που παρέχεται στον εισαγωγέα.

5. Κατά τα λοιπά, η αντίκρουση των κυβερνήσεων κατά των οποίων στρέφονται οι προσφυγές στηρίζεται ακριβώς στον ισχυρισμού αυτό. Η υπηρεσία — ισχυρίζονται κατά πρώτο λόγο — συνίσταται στη διάθεση και στη χρήση υποδομών που παρέχουν οι ειδικές αποθήκες. Πράγματι, οι εισαγωγείς καταλαμβάνουν τα κτίρια και τους χώρους σταθμεύσεως όπου τα εμπορεύματά τους επιτηρούνται από τις αρχές. Προσθέτω ότι, κατά τις δύο έννομες τάξεις, η εναπόθεση στις ειδικές αποθήκες είναι γενικά πραγματική, δηλαδή όχι εικονική, όπως αποδεικνύεται από το άρθρο 34 του βελγικού νόμου σύμφωνα με το οποίο το εμπόρευμα μπορεί να διατηρηθεί εκεί επί δεκαπέντε ημέρες κατά ανώτατο όριο, μετά την πάροδο των οποίων ο εισαγωγέας οφείλει να δηλώσει τον προορισμό των εμπορευμάτων. Αληθεύει τέλος, ότι εντός των αποθηκών διενεργούνται τελωνειακές διατυπώσεις. Αληθεύει όμως επίσης ότι ο γενεσιουργός λόγος της επιβαρύνσεως δεν είναι ο εκτελωνισμός αλλά η χρήση των υποδομών. Δεν είναι τυχαίο — παρατηρεί η βελγική κυβέρνηση — ότι ο γενικός εισαγγελέας Roemer θεώρησε ότι αντιστοιχούν σε υπηρεσία και είναι επομένως νόμιμες, οι επιβαρύνσεις «για εκτελωνισμό που διενεργείται κατά τη νύκτα ή ημέρες εορτών, για τη χρήση τελωνειακών αποθηκών και την παροχή υπηρεσιών πραγματογνωμόνων» (συνεκδικασθείσες υποθέσεις 52 και 55/65, Racc. 1966, σ. 255).

Και όχι μόνο αυτό, σημειώνουν ακόμη οι δύο κυβερνήσεις. Καθοριστικός είναι ο προαιρετικός χαρακτήρας που διακρίνει τη χρήση των αποθηκών. Πράγματι, ο εισαγωγέας μπορεί να χρησιμοποιήσει άλλες μεθόδους για να συμπληρώσει τις τελωνειακές διατυπώσεις. Χωρίς να υποβληθεί σε κανένα έξοδο, μπορεί να υποβάλει τα εμπορεύματα σε έλεγχο στα σύνορα. Μπορεί να τα εκτελωνίσει στην έδρα του υπό τον όρο να προμηθευτεί με δικά του έξοδα τον αναγκαίο εξοπλισμό. Μπορεί βεβαίως, κατόπιν πληρωμής, να καταφύγει σε ιδιωτικές αποθήκες. Με λίγα λόγια, ο εισαγωγέας δεν είναι καθόλου υποχρεωμένος να προοκομίσει τα εμπορεύματά του στους ειδικούς χώρους δημόσιας αποθήκης. Το κάνει αυτό διότι έτσι μπορεί να διενεργεί τις τελωνειακές διατυπώσεις στους τόπους που είναι πλησιέστεροι προς τους τόπους καταναλώσεως του εμπορεύματος.

6. Η Επιτροπή δεν συμφωνεί. Κατά τη γνώμη της, η επιβάρυνση *de quo* είναι στενά συνδεδεμένη με τις τελωνειακές δραστηριότητες, οι οποίες κατά την κοι-

νοτική ρύθμιση διενεργούνται δωρεάν παντού. Πράγματι, το μοναδικό όφελος το οποίο αποκομίζουν οι εισαγωγείς ως αντάλλαγμα της καταβολής της επιβαρύνσεως συνίσταται στο ότι μπορούν να εκτελωνίζουν τα εμπορεύματα σε μικρή απόσταση από τους τόπους καταναλώσεως: είναι ελάχιστο για να μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά αμφοτεροβαρή σχέση όπως διατείνονται οι καθών κυβερνήσεις. Πρέπει στη συνέχεια να αποκλειστεί ότι η χρήση των αποθηκών είναι πράγματι προαιρετική. Απόδειξη γι' αυτό αποτελεί ότι δεν υπάρχει καμιά σχέση ανάμεσα στο ποσό των αποθηκεύτρων και στη διάρκεια της σχέσεως και, ακόμα πιο εύγλωττα, το γεγονός ότι ο εισαγωγέας οφείλει να καταβάλει τα αποθήκευτρα ακόμη και αν έχει απαλλαγεί από την εναποθήκευση.

Εντούτοις, θεωρώ βάσιμα τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι δύο κυβερνήσεις. Η νομολογία του Δικαστηρίου έχει προσδιορίσει τα χαρακτηριστικά που πρέπει να εμφανίζει η υπηρεσία η οποία παρέχεται στον εισαγωγέα προκειμένου η επιβάρυνση που του επιβάλλεται να μην μπορεί να χαρακτηριστεί ως φορολογική επιβάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος με δασμό. Έτσι, α) είναι αναγκαίο προπάντων τα οφέλη στα οποία συνίσταται η υπηρεσία να είναι ανάλογα με την επιβάρυνση (βλ. αποφάσεις της 1. 7. 1969, υπόθεση 24/68, προαναφερθείσα· της 11. 10. 1973, υπόθεση 39/73, Rewe (Racc. 1973, σ. 1039)· της 26. 2. 1975, υπόθεση 63/74, προαναφερθείσα· της 5. 2. 1976, υπόθεση 87/75, Bresciani (Racc. 1976, σ. 129)· της 25. 1. 1977, υπόθεση 46/76, προαναφερθείσα· της 12. 7. 1977, υπόθεση 89/76, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (Racc. 1977, σ. 1355)· απόφαση της 8. 11. 1979, υπόθεση 251/78, προαναφερθείσα). Κατά δεύτερο λόγο, β) τα οφέλη αυτά πρέπει να συνιστούν πραγματική οικονομική εναλλακτική δυνατότητα σε σχέση με άλλες δυνατότητες που ο εισαγωγέας διαθέτει για τη συμπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων (απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 1983, υπόθεση 39/82, Donner κατά Κάτω Χωρών, η οποία δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη Συλλογή). Τέλος, γ) ως «οφέλη», πρέπει να εννοούνται όχι μόνο οι παροχές που συνδέονται άμεσα και ειδικά με τη διακίνηση των εμπορευμάτων, αλλά επίσης τα πλεονεκτήματα *γενικότερου χαρακτήρα* που απορρέουν από τη χρήση των εγκαταστάσεων (απόφαση της 16. 3. 1983, υπόθεση 266/81, SIOT, Συλλογή 1983, σ. 731. Η προκειμένη περίπτωση αφορούσε λιμενικές εγκαταστάσεις και ύδατα των οποίων η συντήρηση και η πλοϊμότητα βαρύνουν τις δημόσιες αρχές).

Όμως, όπως μόλις είπα, η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η υπηρεσία που παρέχεται από τις ειδικές βελγικές και λουξεμβουργιανές αποθήκες ανταποκρίνεται στην προϋπόθεση που αναφέρεται *υπό β).* Αφετέρου, η χρήση των αποθηκών και οι χώροι σταθμεύσεως, καθώς επίσης η επιτήρηση των εμπορευμάτων που προσφέρονται από τις αποθήκες αυτές ουσιαστικά ταυτίζονται με τα πλεονεκτήματα που έχετε αποσαφηνίσει στην απόφαση SIOT. Το κριτήριο, επομένως, που αναφέρεται *υπό γ)* συντρέχει επίσης. Ως προς την προϋπόθεση που αναφέρεται *υπό α),* θεωρώ ότι συντρέχει πλήρως αν ληφθούν υπόψη τα ασήμαντα μέγιστα ποσά που ορίζουν τα άρθρα 25-28 του βελγικού νόμου για τα αποθήκευτρα (βλέπε *ανωτέρω* παράγραφο 2). Επιπλέον ακόμη, η βελγική και λουξεμβουργιανή κυβέρνηση παρατηρούν επί του θέματος ότι δεν υπάρχει σχέση ισοδυναμίας ανάμεσα στα έσοδα που προέρχονται από τα αποθήκευτρα αυτά και στα έξοδα που αναλαμβάνουν οι τοπικοί λιμενικοί οργανισμοί για τις αποθήκες (κατασκευή, συντήρηση, επισκευή, διαχείριση) και για τη φύλαξη των εμπορευμάτων: τα τελευταία έξοδα υπερβαίνουν κατά πολύ τα πρώτα.

Αληθεύει βέβαια — και η Επιτροπή δεν παραλείπει να το τονίσει — ότι στην απόφαση της 1ης Ιουλίου 1969 που εκδόθηκε στην υπόθεση 24/68, το Δικαστήριο

αρνήθηκε να προσδώσει σημασία στους αριθμούς. «Το ... ελάχιστο ύψος (μιας φορολογικής επιβαρύνσεως) — το Δικαστήριο έκρινε — δεν μπορεί να απαλείψει το χαρακτηρισμό της έναντι των αρχών της συνθήκης, διότι η συνθήκη για τον έλεγχο της νομιμότητας αυτών των φορολογικών επιβαρύνσεων δεν επιτρέπει ένα ποσοτικό κριτήριο να αντικαθιστά τα κριτήρια που απορρέουν από τη φύση της φορολογικής επιβαρύνσεως» (Racc. 1969, σ. 193, σκέψη 14). Δεν θεωρώ εντούτοις ότι η αντίρρηση αυτή επιτυγχάνει στο σκοπό της. Το ύψος της επιβαρύνσεως είναι *αυτό το ίδιο* χωρίς σημασία· αν η επιβάρυνση δεν μπορεί να ενταχθεί σε ένα αμφοτεροβαρές πλαίσιο, το ευτελές του ποσού της δεν μπορεί να της άρει τη φορολογική ιδιότητα που τη χαρακτηρίζει. Όταν όμως επιβάλλεται ως αντιπαροχή συγκεκριμένων ωφελημάτων (και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ωφελήματα του είδους αυτού υπάρχουν στην περίπτωσή μας), είναι δίκαιο ή τουλάχιστο χρήσιμο να εξετάζεται το ποσό αυτό. Αλλιώς, το Δικαστήριο δεν θα είχε κάνει λόγο, στην ίδια απόφαση της 1ης Ιουλίου 1969, για αναγκαία «αναλογικότητα» ανάμεσα στην υπηρεσία που παρέχεται και στην αμοιβή που ζητείται από τον εισαγωγέα.

7. Ένας άλλος ισχυρισμός που προέβαλε η Επιτροπή είναι μικρότερης σημασίας. Κατά τις κυβερνήσεις κατά των οποίων στρέφονται οι προσφυγές, το γεγονός επίσης ότι τα αποθήκευτρα δεν εισπράττονται από το κράτος αλλά από τους δήμους ή κοινότητες και από τους λιμενικούς οργανισμούς επιρρωνύει τη νομιμότητά τους: αυτό, ισχυρίζονται το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, τονίζει την αναλογία τους με τα αντίστοιχα ποσά που οι εισαγωγείς καταβάλλουν στις ιδιωτικές επιχειρήσεις όταν καταφεύγουν στις αποθήκες τους. Η Επιτροπή απαντά παραπέμποντας στην πάγια νομολογία σας κατά την οποία μια επιβάρυνση που εισπράττεται για τον εκτελωνισμό δεν παύει να είναι «φορολογική επιβάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος» για το λόγο μόνο ότι δεν είναι το κράτος που την εισπράττει ή που ωφελείται από αυτήν (βλ. αποφάσεις της 1. 7. 1969, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 2 και 3/69, που έχουν αναφερθεί· της 10. 7. 1969, υπόθεση 24/68, που έχει αναφερθεί· της 26. 2. 1975, υπόθεση 63/74, που έχει αναφερθεί· της 18. 6. 1975, υπόθεση 94/74, IGAV κατά ENCC, Racc. 1975, σ. 699· της 25. 1. 1977, υπόθεση 46/76, που έχει αναφερθεί). Αλλά η αναφορά αυτή θα είχε αξία αν τα αποθήκευτρα *de quibus* καταβάλλονταν ακριβώς για τον εκτελωνισμό· και όπως γνωρίζουμε πλέον, αυτό αποκλείεται.

Τέλος, όσον αφορά την προαιρετική χρήση των ειδικών αποθηκών. Όπως έχω αναφέρει (παράγραφοι 5 και 6), οι κυβερνήσεις υποστηρίζουν ότι αληθεύει, ενώ η Επιτροπή το αμφισβητεί. Θεωρώ ότι αυτό ανταποκρίνεται στην αλήθεια. Για τη διενέργεια των τελωνειακών διατυπώσεων, πρέπει να το επαναλάβω, ο εισαγωγέας μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε διάφορες δυνατότητες, ορισμένες δωρεάν και ορισμένες επαχθείς· και τα κράτη μέλη οφείλουν να τον διευκολύνουν παρέχοντάς του τη δυνατότητα να διενεργεί τον εκτελωνισμό εντός της χώρας παρά στα σύνορα. Η κανονιστική ρύθμιση ΕΟΚ (βλ. έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 222/77 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί της κοινοτικής διαμετακομίσεως, ΕΕ ειδ. έκδ. 02/003, σ. 3) περιέχει σχετικά πρόσκληση ή, αν προτιμάτε, παρότρυνση· ασφαλώς όχι υποχρέωση. Και αυτό νομίζω ότι αρκεί για να κρίνω ότι τα κράτη, δημιουργώντας τις δημόσιες αποθήκες, αποβλέπουν σε δύο στόχους: να διευκολύνουν τις εμπορικές ανταλλαγές στο πλαίσιο της κοινής αγοράς και να ευνοήσουν τους εισαγωγείς.

Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας — αποτελεσματικός εκ πρώτης όψεως — σύμφωνα με τον οποίο ο μη προαιρετικός χαρακτήρας της χρήσεως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι ο εισαγωγέας υποβάλλεται στην επιβάρυνση ακόμη και όταν προσκομίζει απαλλαγή από την εναπόθεση,

έτσι αποδυναμώνεται. Πράγματι, το όφελος του εισαγωγέα συνίσταται στη χρήση, έστω για πολύ σύντομο χρόνο, των υποδομών σε κάθε περίπτωση· έπειτα έχει τη δυνατότητα, την οποία μόλις ανέφερα, να κάνει τη διασάφηση των εμπορευμάτων στον πλησιέστερο τόπο εμπορίας τους. Ο νόμους τού επιβάλλει να αντισταθμίσει τη χρήση αυτή και προπαντός τη δυνατότητα αυτή.

8. Ως συμπέρασμα, κρίνω ότι τα «αποθήκευτρα» τα οποία εισπράττονται στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο στους ειδικούς χώρους των δημόσιων αποθηκών επί των εισαγόμενων εμπορευμάτων συνιστούν παροχή ισοδύναμη προς υπηρεσία που παρέχεται ατομικά στον εισαγωγέα, από την οποία προσπορίζεται πραγματικό όφελος. Τα αποθήκευτρα επομένως δεν εμπίπτουν στην έννοια φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδύναμου αποτελέσματος με δασμό.

Προτείνω, επομένως, στο Δικαστήριο να απορρίψει τις προσφυγές που ασκήθηκαν στις 23 Απριλίου 1982 από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά του Βασιλείου του Βελγίου και του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και να καταδικάσει την Επιτροπή, ηττώμενο διάδικο, στα δικαστικά έξοδα.